

OSNUTEK

Z A K O N

o izvajanju Uredbe (EU) 2022/2560 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg

1. člen (vsebina)

Ta zakon določa pristojne organe za izvajanje Uredbe (EU) 2022/2560 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg (UL L št. 330 z dne 23. 12. 2022, str. 1 (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2022/2560) in pridobitev predhodne sodne odredbe za uvedbo preiskave prostorov podjetij ali podjetniških združenj.

2. člen (pristojni organi)

Za izvajanje Uredbe (EU) 2022/2560 in tega zakona so v skladu s predpisi, ki urejajo področja koncentracij in področje javnih naročil, pristojni naslednji organi:

- ministristvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministristvo),
- agencija, pristojna za varstvo konkurence (v nadaljnjem besedilu: agencija),
- ministristvo, pristojno za javna naročila.

3. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu v zvezi s tujimi subvencijami, ki dejansko izkrivljajo ali bi potencialno izkrivljale notranji trg, imajo enak pomen, kot jih določa Uredba (EU) 2022/2560.

4. člen (sporočanje informacij o tujih subvencijah)

(1) Vsi državni in lokalni organi, javne agencije ter drugi nosilci javnih pooblastil, ki v okviru svojih pristojnosti ugotovijo ali se seznanijo, da obstaja sum tuje subvencije, ki izkrivlja notranji trg skladno z Uredbo (EU) 2022/2560, po uradni dolžnosti o tem pisno obvestijo ministristvo ter mu pošljejo vse dokaze, s katerimi razpolagajo. V primeru suma tuje subvencije, ki izkrivlja notranji trg na področju javnih naročil, o tem obvestijo tudi ministristvo, pristojno za javna naročila.

(2) Pravne in fizične osebe, ki ugotovijo ali se seznanijo, da obstaja sum tuje subvencije, ki izkrivlja notranji trg skladno z Uredbo (EU) 2022/2560, o tem pisno obvestijo ministristvo oziroma ministristvo, pristojno za javna naročila.

(3) Ministristvo o obstoju suma tuje subvencije, ki izkrivlja notranji trg, v skladu s prvim odstavkom 35. člena Uredbe (EU) 2022/2560 obvesti Evropsko komisijo. Ministristvo, pristojno za javna naročila, obvesti Evropsko komisijo v primeru suma tuje subvencije, ki izkrivlja notranji trg na področju javnih naročil.

5. člen

(zagotavljanje informacij od države članice)

(1) Agencija zagotavlja informacije s področja koncentracij, ki jih zahteva Evropska komisija v skladu s 13. in 36. členom Uredbe (EU) 2022/2560.

(2) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, zagotavlja informacije o nacionalnih javno naročniških predpisih, ki jih zahteva Evropska komisija v skladu s 13. in 36. členom Uredbe (EU) 2022/2560.

(3) Pristojna organa iz prvega in drugega odstavka tega člena z vsebino posredovanih informacij seznanita ministrstvo.

(4) Informacije, ki se nanašajo na druga področja in jih Evropska komisija zahteva v skladu s 13. in 36. členom Uredbe (EU) 2022/2560, zagotovi ministrstvo. Če gre za informacije, ki izvirajo iz delovnega področja drugega organa, ministrstvo pridobi informacije od tega organa.

6. člen (inšpekcijski pregledi)

(1) Izvedbo inšpekcijskih pregledov in drugih ukrepov za ugotavljanje dejstev, ali obstaja sum tuje subvencije, ki izkrivlja notranji trg, na zahtevo Evropske komisije v skladu s sedmim odstavkom 14. člena Uredbe (EU) 2022/2560, na vseh področjih, kjer se tuja subvencija obravnava, opravlja agencija.

(2) Agencija v skladu s petim odstavkom 14. člena Uredbe (EU) 2022/2560 pomaga uradnikom in drugim spremljevalcem, ki jih pooblasti Evropska komisija, pri čemer je obseg pooblastil uradnih oseb agencije določen v drugem odstavku 14. člena Uredbe (EU) 2022/2560.

(3) Agencija izvaja naloge iz prvega in prejšnjega odstavka tega člena v skladu z določbami tega zakona, Uredbe 2022/2560/EU, zakona, ki ureja koncentracije podjetij in zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(4) Kadar podjetje ali podjetniško združenje nasprotuje inšpekcijskemu pregledu ali če se to utemeljeno pričakuje, lahko Evropska komisija ali agencija v skladu s šestim odstavkom 14. člena Uredbe (EU) 2022/2560 izvede inšpekcijski pregled ob pomoči policije. Za tako dovoljenje se lahko zaprosi tudi kot preventivni ukrep.

7. člen (uvedba preiskave podjetij ali podjetniških združenj)

(1) Evropska komisija ali agencija lahko izvede vse nenapovedane preiskave vseh podjetij ali podjetniških združenj, potrebne za uporabo določb Uredbe (EU) 2022/2560 in tega zakona na podlagi:

- privolitve podjetja ali podjetniškega združenja, katere podatki se pregledujejo, ali
- obrazložene pisne odredbe pristojnega sodišča ob navzočnosti dveh polnoletnih prič.

(2) Sodišče izda odredbo za preiskavo na predlog Evropske komisije ali agencije, če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je podana kršitev določb Uredbe (EU) 2022/2560, in je verjetno, da bo mogoče pri preiskavi odkriti dokaze in podatke, ki so pomembni za predmetni postopek.

(3) Odredbo za preiskavo izda sodnik pri Okrožnem sodišču v Ljubljani najpozneje v sedmih dneh od prejema popolnega predloga Evropske komisije ali agencije. Evropska komisija ali agencija lahko predlagata, da sodišče odloči v krajšem roku, ki ne more biti krajši od 72 ur, ko je to nujno potrebno za pridobitev podatkov, pomembnih za uspešno izvedbo preiskave.

(4) Predlog in odredba za preiskavo iz prejšnjega odstavka morata vsebovati:

- opredelitev prostorov, zemljišč in prevoznih sredstev ter poslovnih knjig in druge dokumentacije, ki jih je treba pregledati, kot so pogodbe, listine, poslovna korespondenca, poslovna evidenca in drugi podatki, ki so v zvezi s poslovanjem podjetja ali podjetniškega združenja ne glede na vrsto nosilca, na katerem so zapisani ali shranjeni, vključno z elektronsko napravo in z njo povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov, kot so telefon, telefaks, računalnik, optični mediji, spominske kartice, drugi nosilci elektronskih podatkov, ter podatki na elektronskih napravah, ki jih podjetje hrani pri ponudniku storitev informacijske tehnologije, kot je storitev najema strežnika in storitve v oblaku, ki so dostopni podjetju, ki je predmet preiskave,
- utemeljitev razlogov za preiskavo,
- dokaze ali vsebine podatkov, ki se iščejo,
- navedbo okoliščin, ki narekujejo uporabo preiskave in način njene izvedbe,
- rok za izvedbo preiskave v prostorih podjetja ali podjetniškega združenja.

(5) Odredba za preiskavo Evropska komisija ali agencija izroči pred začetkom preiskave tistemu, pri katerem naj se preiskava opravi.

(6) Če se sodnik Okrožnega sodišča v Ljubljani ne strinja z izdajo odredbe za preiskavo, o tem z obrazloženim mnenjem obvesti Evropsko komisijo in agencijo. Evropska komisija in agencija lahko zahtevata, da o zavrnjenem predlogu odloči senat treh sodnikov Okrožnega sodišča v Ljubljani. Senat mora odločiti najpozneje v 72 urah od prejema zahteve in obrazloženega mnenja.

(7) Zadeve v postopku izdaje odredbe o preiskavi po tem členu so nujne in sodišče o njih odloča prednostno.

8. člen **(opravljanje preiskave)**

(1) Preiskavo opravljajo uradniki Evropske komisije in uradne osebe agencije.

(2) Uradne osebe Evropske komisije in agencije, ki sodelujejo pri preiskavi so pooblaščen, da:

- vstopijo v vse prostore, na zemljišča in v prevozna sredstva podjetij ali podjetniških združenj;
- pregledujejo poslovne knjige in drugo dokumentacijo, povezano s poslovanjem podjetja, ne glede na vrsto nosilca, na katerem je zapisana ali shranjena, in imajo pravico do dostopa do katerih koli informacij, ki so dostopne podjetju, ki je predmet pregleda;
- odvzamejo ali pridobijo, ne glede na obliko, kopije, forenzične kopije ali izvlečke iz poslovnih knjig in druge dokumentacije v kakršni koli obliki z uporabo fotokopirnih sredstev ter računalniške opreme podjetja ali agencije. Če pooblaščen osebe menijo, da je to ustrezno, nadaljujejo tako iskanje informacij in izberejo kopije ali izvlečke v prostorih agencije ali katerih koli drugih za to določenih prostorih. O tem naredijo uradni zaznamek;
- zapečatijo vse poslovne prostore ter zapečatijo in zasežejo poslovne knjige in drugo dokumentacijo za trajanje in v obsegu, potrebnem za njeno izvedbo, vendar skupno za največ 20 delovnih dni;
- od katerega koli predstavnika ali predstavnice (v nadaljnjem besedilu: predstavnik) ali osebe, zaposlene v podjetju ali podjetniškem združenju, zahtevajo ustno ali pisno pojasnilo dejstev ali dokumentov, ki se nanašajo na predmet ali namen preiskave, ter o tem sestavijo zapisnik. Če pooblaščen oseba zahteva pisno pojasnilo, določi rok, v katerem mora biti predloženo;
- pregledajo listine, s katerimi lahko ugotovijo istovetnost oseb;
- opravijo druga dejanja, ki so v skladu z namenom preiskave.

(3) Če se zasežejo predmeti iz četrte alineje prejšnjega odstavka, mora Evropska komisija ali agencija v zapisniku navesti, kje so bili predmeti najdeni, jih opisati in izdati potrdilo o njihovem zasegu. Rok iz četrte alineje prejšnjega odstavka se lahko, če so podane utemeljene okoliščine, podaljša za

največ deset delovnih dni oziroma vse do odprave razloga, ki ne izvira iz področja Evropske komisije ali agencije, in onemogoča pridobitev podatkov na način iz tretje alineje prejšnjega odstavka.

(4) Podjetje ali podjetniško združenje mora pooblaščenim osebam omogočiti dostop do prostorov, zemljišč in prevoznih sredstev ter do poslovnih knjig in druge dokumentacije. Pooblaščen osebe lahko opravljajo preiskavo tudi proti volji podjetja ali podjetniškega združenja, v skladu s četrtem odstavkom 6. člena tega zakona.

(5) Oseba, ki je uporabnik elektronske naprave, ki se pregleduje, mora pooblaščen osebi omogočiti dostop do naprave, predložiti šifrirne ključe ali gesla in dati pojasnila o uporabi naprave. Pregled elektronskih naprav mora biti opravljen tako, da se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso zavezanci za nadzor, da se varujeta tajnost in zaupnost podatkov ter da se ne povzroča nesorazmerna škoda, tudi s sprotnim izločanjem nepotrebnih podatkov. Če elektronsko napravo uporablja oseba, ki upravičeno pričakuje zasebnost glede njene vsebine, ima pravico biti navzoča ob pregledu vsebine elektronske naprave, o čemer jo pouči pooblaščen oseba. Evropska komisija ali agencija z zaseženimi elektronskimi napravami ali kopijami elektronskih podatkov ravna tako, da zagotovi istovetnost in integriteto elektronskih podatkov.

(6) Preiskava se opravi med 6. in 22. uro. Opravlja se lahko tudi zunaj tako določenega časa, če se je v njem začela, pa se do 22. ure še ni končala ali če sodnik v odredbi za preiskavo iz četrtega odstavka prejšnjega člena oceni, da bi bili lahko zaradi odlašanja uničeni poslovne knjige, druga dokumentacija ali predmeti, pomembni za postopek, in to posebej dovoli. Pooblaščen osebe morajo opravljati preiskavo tako, da čim manj ovirajo poslovanje podjetja ali podjetniškega združenja.

9. člen **(zapisnik)**

(1) Evropska komisija in agencija o preiskavi sestavita zapisnik.

(2) Zapisnik vsebuje:

- kraj, datum in uro začetka in konca opravljanja preiskave;
- zadevo, v kateri se preiskava opravlja;
- ime pooblaščen osebe, ki je vodila dejanje, zapisnikarja in drugih udeležencev, ki so sodelovali pri preiskavi;
- kratek opis poteka preiskave ter vsebino v postopku opravljenega dejanja in danih izjav ter
- seznam dokumentov in drugih predmetov, ki jih je Evropska komisija ali agencija pridobila med preiskavo.

(3) Preden se zapisnik sklene, imajo udeleženci, ki so prisotni pri preiskavi, pravico prebrati ali poslušati branje zapisnika in dati svoje pripombe. Na koncu zapisnika se navedeta pravica iz prejšnjega stavka in ali se udeleženci z vsebino zapisnika strinjajo oziroma ali imajo kakšne pripombe. Če imajo udeleženci pripombe na zapisnik, se v zapisnik na kratko zapiše njihova vsebina. Nato podpišejo zapisnik udeleženci preiskave, na koncu pa ga overita uradna oseba, ki je preiskavo vodila, in zapisnikar.

KONČNA DOLOČBA

10. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITVE K ČLENOM

K 1. členu:

S prvim členom se določa vsebina zakona, in sicer pristojne organe za izvajanje uredbe in predhodna pridobitev odredbe sodišča za uvedbo preiskave podjetij ali podjetniških združenj, ki zajema vstop v vse prostore, na zemljišče in v prevozna sredstva podjetij ali podjetniških združenj, pregled poslovnih knjig in druge poslovne dokumentacije, ne glede na vrsto nosilca, na katerem so shranjeni, dostop do vseh informacij, ki so dostopne preiskovanemu subjektu, ter za odvzem ali zaprosilo za kopije ali izvlečke iz teh poslovnih knjig ali dokumentacije podjetij ali podjetniških združenj, pri katerih se preiskava izvaja.

K 2. členu:

V tem členu je določeno, kateri organ je pristojen za sodelovanje z Evropsko komisijo na področju odkrivanja subvencij, ki izkrivljajo notranji trg. V skladu z Uredbo (EU) 2022/2560 je splošni organ za izvajanje Uredbe (EU) 2022/2560 ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), za izvajanje nalog s področja koncentracij v skladu z Uredbo (EU) 2022/2560, agencija, pristojna za varstvo konkurence (v nadaljnjem besedilu: agencija) in za izvajanje nalog s področja javnih naročil, ministrstvo, pristojno za javna naročila.

K 3. členu:

V tem členu se določa, da imajo posamezni izrazi, uporabljeni v zvezi s tujimi subvencijami, ki dejansko izkrivljajo ali bi potencialno izkrivljale notranji trg, enak pomen, kot jih določa Uredba (EU) 2022/2560.

K 4. členu:

S 4. členom zakona se določajo naloge in pristojnosti ministrstva v zvezi s sporočanjem potrebnih informacij o tujih subvencijah, ki bi jih zahtevala Evropska komisija v skladu s 13. in 36. členom Uredbe (EU) 2022/2560.

Vsi državni organi ali lokalni organi, javne agencije ali nosilci javnih pooblastil lahko v okviru svojih pristojnosti ugotovijo ali se seznanijo, da obstaja sum tuje subvencije, ki izkrivlja notranji trg skladno z Uredbo (EU) 2022/2560. V primeru takšnega suma po uradni dolžnosti o tem pisno obvestijo ministrstvo ter mu pošljejo vse dokaze, s katerimi razpolagajo. Prav tako so ministrstvo o tem dolžne pisno obvestiti pravne in fizične osebe, ki v okviru svojega dela ali kako drugače sumijo na tujo subvencijo, ki izkrivlja notranji trg. Če ugotovijo sum tuje subvencije v postopku javnega naročanja, to naznanijo ministrstvu, pristojnemu za javna naročila. Ministrstvo o obstoju tuje subvencije, o katerem je bilo seznanjeno s strani drugih organov ali kadar samo ugotovi, da obstaja sum tuje subvencije, ki izkrivlja notranji trg, v skladu s prvim odstavkom 35. člena Uredbe (EU) 2022/2560 obvesti Evropsko komisijo. V primeru suma tuje subvencije, ki izkrivlja notranji trg na področju javnih naročil, Evropsko komisijo obvesti ministrstvo, pristojno za javna naročila. Evropska komisija je edina pristojna za sprejem ukrepov zoper kršitelje.

K 5. členu:

S 5. členom se določajo pristojnosti agencije in ministrstva, pristojnega za javna naročila v zvezi z zagotavljanjem potrebnih informacij o tujih subvencijah s področja koncentracij in o nacionalnih javno naročniških predpisih, ki bi jih zahtevala Evropska komisija v skladu s 13. in 36. členom Uredbe (EU) 2022/2560. Potrebne informacije s področja koncentracij na zahtevo Evropske komisije od države članice zagotavlja agencija.

Pristojna organa z vsebino posredovanih informacij seznanita ministrstvo.

V primeru zahteve Evropske komisije po zagotovitvi informacij od držav članic, ki se nanašajo na druga področja, ki niso koncentracije in javna naročila, te informacije skladno s 13. in 36. členom Uredbe (EU) 2022/2560 zagotovi ministrstvo. Če gre za informacije, ki izvirajo iz delovnih področij drugih organov, ministrstvo pridobi informacije od teh organov.

K 6. členu:

V 6. členu se v skladu s sedmim odstavkom 14. člena Uredbe (EU) 2022/2560 določa naloga sodelovanja in nudenja pomoči agencije pri inšpekcijskih pregledih ter izvedba inšpekcijskih pregledov in drugih ukrepov na vseh področjih, kjer se tuja subvencija obravnava, na zahtevo Evropske komisije.

Kot enotni organ agencija v skladu s petim odstavkom 14. člena Uredbe (EU) 2022/2560 pomaga uradnikom in drugim spremljevalcem, ki jih pooblasti Evropska komisija. Za to so ji dodeljena pooblastila, določena v drugem odstavku 14. člena Uredbe (EU) 2022/2560.

Uradne osebe agencije izvajajo naloge iz tega člena v skladu z določbami tega zakona, Uredbe 2022/2560/EU, zakona, ki ureja koncentracije podjetij in zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

V četrtem odstavku tega člena se v primeru, kadar podjetje ali podjetniško združenje nasprotuje inšpekcijskemu pregledu ali če se to nasprotovanje utemeljeno pričakuje, v skladu s šestim odstavkom 14. člena Uredbe (EU) 2022/2560 izvede inšpekcijski pregled ob pomoči policije. Za tako dovoljenje se lahko zaprosi tudi kot previdnostni ukrep.

K 7. členu:

Evropska komisija ali agencija lahko za učinkovito izvajanje nalog tega zakona opravi podroben pregled poslovnih prostorov podjetja ali podjetniškega združenja, proti kateremu se vodi postopek, z namenom, da bi se pridobili podatki, zasegle listine in drugi nosilci podatkov, na podlagi katerih lahko agencija oceni, ali je podjetje kršilo oziroma krši določbe tega zakona.

V prvem odstavku se določi, da Evropska komisija ali agencija lahko izvedeta vse nenapovedane preiskave podjetij ali podjetniških združenj, zoper katere se vodi postopek preiskave in so nujne za uporabo določb Uredbe (EU) 2022/2560 in tega zakona, na podlagi bodisi privolitve podjetja ali podjetniškega združenja bodisi na podlagi obrazložene pisne odredbe pristojnega sodišča ob navzočnosti dveh polnoletnih prič.

Drugi odstavek ureja pogoje za izdajo odredbe za preiskavo. Predlog zakona določa, da sodišče izda odredbo za preiskavo na predlog Evropske komisije ali agencije, če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da podjetje ali podjetniško združenje krši ali je kršilo določbe Uredbe (EU) 2022/2560, in je verjetno, da se bodo pri preiskavi odkrili dokazi in podatki, ki so pomembni za predmetni postopek.

Uredba (EU) 2022/2560 sicer ne predvideva pridobitve predhodne sodne odločbe za izvedbo vstopa v prostore podjetij in podjetniških združenj in dostop do vseh informacij podjetja, ki jih s sklepom odredi Evropska komisija. Za namen izvedbe pooblastil v okviru inšpekcijskega pregleda iz drugega odstavka 14. člena Uredbe (EU) 2022/2560, ki zajema vstop v prostore, na zemljišče in prevozna sredstva ter pregled elektronskih naprav, bodo morali uradniki Evropske komisije oziroma agencija, s tem predlogom zakona pred izvedbo preiskave pridobiti vnaprejšnjo sodno odločbo, kot to zahteva drugi odstavek 36. člena Ustave (izjem iz 36. člena Ustave RS ni mogoče uporabiti). Obvezna pridobitev predhodne sodne odločbe v istovrstnih kaznovalnih postopkih izhaja iz Odločbe US, št. U-I-40/12, 11. 4. 2013, zaradi pooblastil uradnih oseb, ki najintenzivnejše posegajo v prostorski in komunikacijski vidik zasebnosti podjetij. Sklep izvršilne veje oblasti, ki preiskavo izvaja, skladno z Odločbo US, ne zadostuje.

V tretjem odstavku se določa pristojnost sodnika Okrožnega sodišča v Ljubljani za izdajo odredbe za preiskavo. Sodnik mora izdati odredbo najpozneje v sedmih dneh od prejema popolnega predloga Evropske komisije ali agencije. Evropska komisija ali agencija pa lahko predlagata, da sodišče odloči tudi v krajšem roku, ki ne more biti krajši od 72 ur, in sicer, ko je to nujno za pridobitev podatkov, pomembnih za uspešno izvedbo preiskave.

Vsebina predloga za izdajo odredbe se določi s četrtem odstavkom tega zakona. Evropska komisija ali agencija v odredbi opredelita prostore, zemljišča in prevozna sredstva ter poslovne knjige in drugo dokumentacijo, vključno z opredelitvijo elektronskih naprav in z njo povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov, kot so telefon, telefaks, računalnik, optični mediji, spominske kartice, drugi nosilci elektronskih podatkov, in tudi podatki na elektronskih napravah, ki jih podjetje ali podjetniško združenje hrani pri ponudniku storitev informacijske tehnologije, kakor so zlasti storitev najema strežnika in storitve v oblaku, kateri so dostopni podjetju ali podjetniškemu združenju, ki je predmet pregleda, in ki so povezani s podjetjem ali podjetniškim združenjem, ki je predmet in ki jih je treba pregledati. Poleg tega tudi utemelji razloge za preiskavo, opredeli vsebino podatkov poslovnih knjig in druge dokumentacije, ki se iščejo, navede okoliščine za uporabo preiskave in način njene izvršitve ter rok za izvedbo preiskave v prostorih podjetja ali podjetniškega združenja. Zaradi jasnosti se s tem predlogom določi tudi vsebina odredbe za preiskavo.

Peti odstavek ureja vročitev odredbe za preiskavo, in sicer Evropska komisija ali agencija vročita odredbo za preiskavo podjetju ali podjetniškemu združenju, zoper katerega naj se izvede preiskava, pred začetkom opravljanja preiskave.

Šesti odstavek dopušča, da Evropska komisija ali agencija zahtevata, da o zavrnjenem predlogu za izdajo odredbe odloči senat treh sodnikov. O pritožbi odloča senat treh sodnikov Okrožnega sodišča v Ljubljani. Senat mora o zahtevi agencije odločiti najpozneje v 48 urah od prejema zahteve in obrazloženega mnenja.

Sedmi odstavek določa nujnost obravnave v postopku in sodiščem nalaga, da o njih odločajo prednostno.

K 8. členu:

Prvi odstavek daje uradnikom Evropske komisije in uradnim osebam agencije pooblastila za opravljanje preiskave prostorov, zemljišč in prevoznih sredstev podjetij ali podjetniških združenj.

Uradne osebe Evropske komisije in agencije, ki sodelujejo pri preiskavi prostorov, zemljišč in prevoznih sredstev podjetij ali podjetniških združenj, so pooblaščen, da

- vstopijo vse prostore, zemljišča in prevozna sredstva na sedežu podjetij ali podjetniških združenj, na katerem podjetje samo ali drugo podjetje po njegovem pooblastilu opravlja dejavnost in posle;
- pregledajo poslovne knjige in drugo dokumentacijo, povezano s poslovanjem podjetja, ne glede na vrsto nosilca, na katerem je zapisana ali shranjena, vključno z elektronskimi napravami, in imajo pravico do dostopa do katerih koli informacij, ki so dostopni podjetju, ki je predmet pregleda, torej tudi do tistih podatkov, ki se nahajajo npr. v oblaku ali v oddaljenem arhivu;
- odvzamejo ali pridobijo kopije, ne glede na obliko, forenzične kopije ali izvlečke iz poslovnih knjig in druge dokumentacije v kakršni koli obliki z uporabo fotokopirnih sredstev ter računalniške opreme podjetja ali agencije. Če pooblaščen osebe menijo, da je to ustrezno, nadaljujejo s takimi iskanji informacij in izberejo kopije ali izvlečke v prostorih agencije ali katerih koli drugih za to določenih prostorih. O tem pooblaščen uradne osebe naredijo uradni zaznamek;

- zapečatijo vse poslovne prostore ter zapečatijo in zasežejo poslovne knjige in drugo dokumentacijo za trajanje in v obsegu, potrebnem za njeno izvedbo, vendar skupno za največ 30 delovnih dni;
- zahtevajo od katerega koli predstavnika ali osebe zaposlene v podjetju ustno ali pisno pojasnilo dejstev ali dokumentov, ki se nanašajo na predmet ali namen preiskave, ter o tem sestavijo zapisnik. Če pooblaščenca oseba zahteva pisno pojasnilo, določi rok, v katerem mora biti posredovano;
- pregledajo listine, s katerimi lahko ugotovijo istovetnost oseb; ter
- opravijo druga dejanja, ki so v skladu z namenom preiskave.

Pooblastila so glede na Uredbo (EU) 2022/2560 natančneje opredeljena, vendar se lahko izvajajo le v okviru preiskave, ki jo dovoli pristojno sodišče.

Tretji odstavek določa, da mora Evropska komisija ali agencija v primeru, če zaseže predmete ter poslovne knjige in drugo dokumentacijo v zapisniku navesti, kje so bili najdeni, jih opisati in izdati potrdilo o njihovem zasegu.

S četrtem odstavkom se določa sodelovalna dolžnost podjetja in podjetniškega združenja pri opravljanju preiskave. Podjetja in podjetniška združenja morajo pooblaščenim osebam omogočiti dostop do prostorov, zemljišč in prevoznih sredstev, poslovnih knjig ter druge dokumentacije. Ta odstavek omogoča pooblaščenim osebam, da opravijo preiskavo tudi, če se podjetje ali podjetniško združenje s preiskavo ne strinja.

Ker so elektronske naprave lahko zaščitene z različnimi gesli oziroma šifrirnimi ključi se v petem odstavku ohranja obveznost, da mora oseba, ki je uporabnik elektronske naprave, ki se pregleduje, pooblaščenim osebam omogočiti dostop do te naprave, predložiti šifrirne ključe oziroma gesla in dati pojasnila o uporabi te naprave. Nadalje nalaga pooblaščenim osebam, da preglede elektronskih naprav opravijo tako, da se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, katerih se ne nadzoruje, in da pri tem varujejo zaupnost podatkov ter da se pri pregledu ne povzroča nesorazmerna škoda. Zaradi zagotovitve zasebnosti ima oseba, ki takšno zasebnost glede njene vsebine pričakuje, pravico, da je pri pregledu vsebine elektronske naprave navzoča. O tej pravici jo mora pooblaščenca poučiti. Evropska komisija ali agencija z zaseženimi elektronskimi napravami ali kopijami elektronskih podatkov ravna tako, da zagotovi istovetnost in integriteto elektronskih podatkov.

Šesti odstavek določa čas, v katerem lahko pooblaščenca osebe opravijo preiskavo, in sicer je ta med 6. in 22. uro. Preiskava se lahko opravlja tudi izven tako določenega časa, če se je v njem začela, pa se do 22. ure še ni končala ali če sodnik v odredbi za preiskavo iz četrtega odstavka prejšnjega člena oceni, da bi lahko bile zaradi odlašanja uničene poslovne knjige in druga dokumentacija oziroma predmeti, pomembni za postopek, in to posebej dovoli.

K 9. členu:

Prvi odstavek določa, da Evropska komisija in agencija o preiskavi sestavita zapisnik, v katerem skladno z drugim odstavkom navedeta: kraj, datum in uro začetka in konca opravljanja preiskave, zadevo, v kateri se preiskava opravlja, ime pooblaščenca osebe, ki je vodila dejanje, zapisnikarja in ostalih udeležencev, ki so sodelovali pri dejanju, kratek opis poteka preiskave, vsebino v postopku opravljenega dejanja, dane izjave in seznam dokumentov in drugih predmetov, ki jih je Evropska komisija ali agencija pridobila med preiskavo.

V tretjem odstavku je določena pravica udeležencev v preiskavi, da preberejo oziroma poslušajo branje zapisnika in da nanj podajo svoje pripombe. Na koncu zapisnika se napiše, da so bili udeleženci seznanjeni s pravico, da zapisnik preberejo oziroma poslušajo branje, in ali so se udeleženci z vsebino zapisnika strinjali oziroma ali imajo pripombe. Če imajo udeleženci pripombe na zapisnik, se v zapisniku

na kratko in jasno napiše vsebina njihovih pripomb. Šele nato zapisnik podpišejo udeleženci, na koncu pa še uradna osebe, ki je preiskavo vodila ter zapisnikar.

K 10. členu:

Ta člen določa začetek veljavnosti tega zakona.